

Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik
v prosepah afriških misijonov.

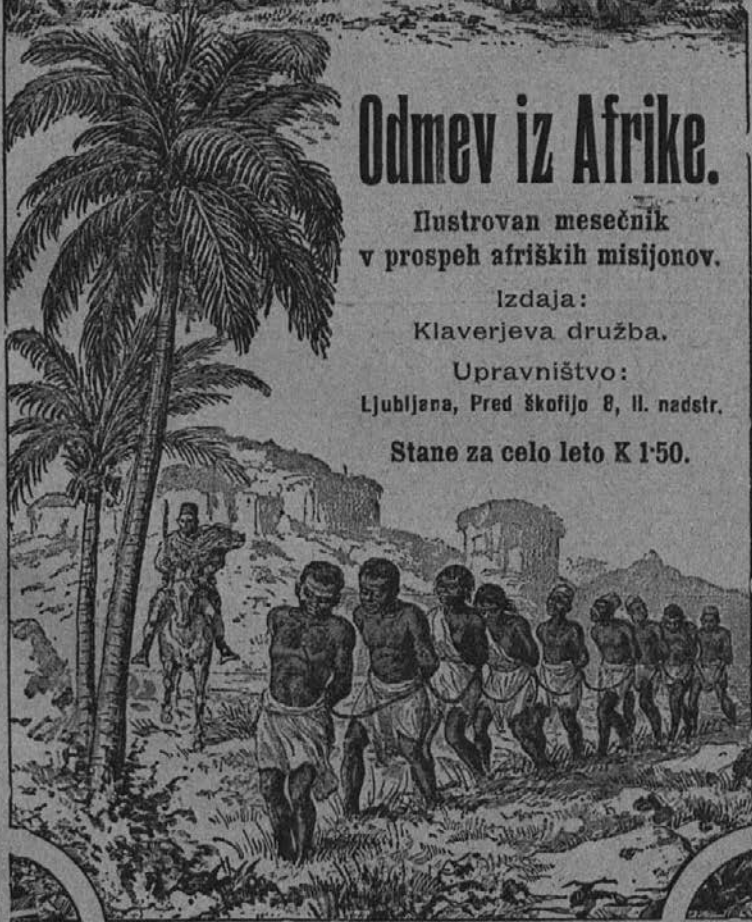
Izdaja:

Klaverjeva družba.

Upravništvo:

Ljubljana, Pred škofijo 8, II. nadstr.

Stane za celo leto K 1-50.

Odmev iz Afrike,

ilustrovan mesečnik v
prospeh afriških mislijo-
nov in v oproščenje za-

morskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, nemškem, poljskem, italijanskem, francoskem, češkem, angleškem, portugalskem in madžarskem jeziku. Blagoslovljen po Piju X. Stane za celo leto **K 1.50**. Naroča se pod naslovom: Filialka Družbe sv. Petra Klaverja, **Ljubljana**, Pred škofijo 8, II. nadstropje; Trst, via dell' Annunziata 1.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve družbe, gospe grofici M. Tereziji Ledóchowski, **Rim**, via dell' Olmata 16.

Vsebina številke meseca vel. srpana:

Sv. kongregacija „Propaganda fide“. — Marijino češčenje v afriških misijonskih deželah. — Poročilo o misijonu v Vohipéno (Južni Madagaskar). (Dalje.) — Lakota v Južni Afriki. — Apostolski vikariat Kilimandžaro. — Kozji pastir ljubega Boga. — Misijon pp. redemptoristov. — Papeževa avdijenca. — Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja. — Memento za umrle. — Popolni odpustek. — Slike: Pouk v branju v afriškani šoli. — Marija, rešitev Afrike. — Sestre sv. Vincencija Pavljanskega s svojimi gojenci ob morskem obrežju.

Novo!

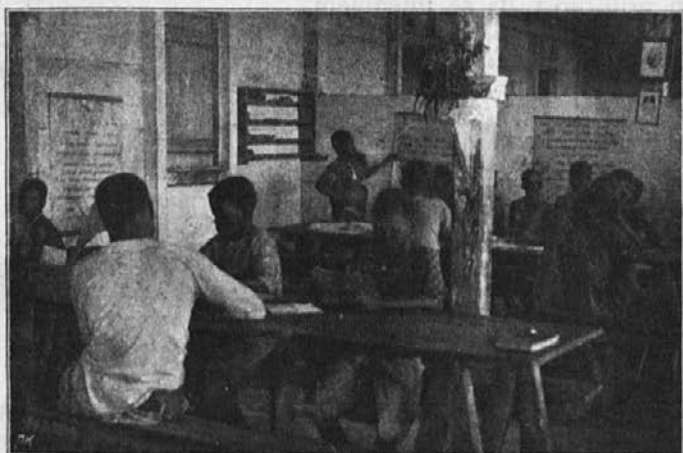
Novo!

VARSTVENE ZNAMKE!

Na mnogostransko zahtevo ima zdaj tudi Družba sv. Petra Klaverja svoje lastne reklamne ali varstvene znamke. Na njih se nahaja lepo kolorirana **podoba naše patronke zaščitnice, preblazene Device Matere dobrega sveta**. Tudi ta danes tako priljubljena **športna reč se da staviti v službo** pomoči tako zelo potrebnih **afriških misijonov** in prosimo za prav mnogobrojno odjemanje in razširjanje.

Cena komadu 5 v, 100 komadov 2 K, 500 komadov K 7.50.

Dobijo se pri podružnici Družbe sv. Petra Klaverja v Ljubljani, Pred škofijo 8, II. nadstropje.

Pouk v branju v afrikanski šoli.

Sv. kongregacija „Propaganda fide“.

Zapisnik št. 612/913.

Rim, 4. mal. travna 1913.

Predmet:

Gospa grofica!

Prejel sem Vaše pismo z dne 29. pr. m., v kojem dajete račun o delovanju Vaše družbe, o stanju misijonske blagajne in o razdelitvi miloščine različnim afrikanskim pokrajinam.

Iz računa, ki je sestavljen z veliko jasnostjo in hvalevredno natančnostjo, razvidim, da podjetje cvete in vedno narašča, kljub težavam, ki jih morajo sedaj katoličani skoro povsod premagovati in kljub potrebam, kojim morajo ustrezati.

Veseli me, da so pripisovati tolažilni uspehi deloma dobrohotnemu zanimanju duhovništva v različnih deželah in da lahko pričakujete od njihovega krepkega sodelovanja, kakor do zdaj, tako tudi v prihodnje, novih poklicov za svoj zavod in vedno večje pomoči za rešitev Afrike.

Ko izražam Vam in vsem Vašim sotrudnicam kakor tudi vsem udom in dobrotnikom Vaše družbe svoje veselje,

zadovoljnost in bodrilo od strani svete kongregacije, porabljam priložnost, da se imenujem

Vašemu visokorodju vdani sluga

Nj. visokorodju gospe grofici
Mariji Tereziji Ledóchowski,
generalni voditeljici
Družbe sv. Petra Klaverja,
Rim,

Fr. G. M. kard. Gotti,
prefekt
C. Laurenti,
tajnik.

Marijino češčenje v afrikanskih misijonskih deželah.

Referat, ki ga je imela grofica M. T. Ledóchowska na marijanskem kongresu v Treviru 1912.

Uvod.

I. *

Že leta 1906. sem poročala na občnem zboru marijanskega kongresa v Marija Einsiedelnu o predmetu: „Marija, rešitev Afrike“. Govorila sem o češčenju blažene Device Marije pri zamorcih. Zglede za to sem večinoma povzela iz poročil belih očetov, ki misijonarijo v Ugandi, najizbornejši marijanski deželi črnega ozemlja. Danes bo posebno poročilo, za katero se imamo zahvaliti premilostlj. škofu Streicherju, seznanilo trevirski kongres z Marijinim češčenjem prebivalcev Ugande. Mislim pa, da ne bo brez zanimanja, ako dostavim tem bolj krajevnim poročilom obči pregled o Marijinem češčenju različnih misijonskih dežel afrikanskih. V to svrho sem se obrnila za natančnejša poročila na preč. apostolske vikarje in prefekte cele Afrike. Mnogo jih je bilo tako dobrih, da so podrobno odgovorili na moja vprašanja. Sledeča razlaga bode torej bolj njihovo kakor moje delo in zasluži kot takšna popolno zanimanje spoštovanih udeležencev kongresa.

Držati se hočem sledečega načrta:

Najprej bom govorila o preblaženi Devici Mariji, kraljici misijonov in posebno afrikanskih misijonov, in potem o češčenju naše nebeške Matere od strani misijonarjev in zamorcev.

Zadnji del bo sestojal iz šestih pododdelkov: 1. Vikariati in misijoni, ki so izročeni prav posebno varstvu Matere božje. 2. Njej posvečene cerkve in kapele. 3. Romanje

k Marijinim svetiščem. 4. Prazniki v čast Mariji. 5. Različne vaje Marijinega češčenja: *a)* molitve, *b)* pobožnosti v velikem travnu in vinotoku, *c)* marijanske bratovščine in kongregacije. 6. Zunanja znamenja v čast Marije (devocionalije, slike, imena, pozdravi itd.).

II.

„Ime Marijino,“ pravi neki misijonar družbe Jezusove, „se sveti z zlatimi črkami na vseh zastavah evangelijskih predbojnikov. Kralj nebes in zemlje, ki je hotel priti na svet le po Marijinem deviškem krilu, določil je tudi, da naj je ona, ki bo vodila neprestani tok vseh njegovih milosti na obrežje vseh svetov. Zategadelj jo po pravici pozdravljamo kot Marijo, kraljico misijonov.“

V novejšem času se žurijo tudi vsi misijonarji, ki so poklicani razširjati luč vere po črnem ozemlju, ki ga vlada nevzdržnost, praznoverje in krivoverje, da hitijo pod mogočno Marijino varstvo. Čim težja je naloga, tem večje je zaupanje v njeno posredovanje. Brez njene vsemogoče pomoči ostal bi napram tem divjim ljudstvom ves trud za večno brezploden. Toda po Mariji in z Marijo bodo izvojevali Afriko božjemu Odrešeniku. Se li ne čuti Marija, Mati našega Zveličarja, vezano s sladkimi vezmi svetih spominov ravno na to nesrečno deželo? Ni li bilo v Afriki, kjer je uživala svojo mlado materinsko srečo viskrenem občevanju z Jezuškom? Kako bi Marija ravno te dežele ne ljubila s posebno ljubeznijo in ne obračala nanjo poseben pogled dobrotljivosti in usmiljenja? To je pač brezdvomno.

Vrhutega vemo iz del svetih očetov cerkve afri-

Marija, rešitev Afrike.

kanske in v najnovejši dobi iz vedno naraščajočih arheoloških odkritij, kako zelo odgovarja Afrika prvih časov tej iskreni ljubezni Matere božje. Do 7. stoletja, ko so se dežele polastili Arabci, je bilo razširjeno češčenje Marijino na severu Afrike doli do Abesinije. Afrikanski verniki so bili med najbolj navdušenimi družabniki. In celo pozneje, ko so zadele uničujoče nesreče vso afrikansko cerkev, da bi jo za stoletja pokopale pod razvaline, ni ugasnila v srcih otroška ljubezen do Marije. In tudi Marija ni nehala jim izkazovati svoje materinske ljubezni. Pobožnost do te sladke Matere je bila posebna pobožnost ubogih krščanskih sužnjev v Afriki, ki so bili tekom dolgih stoletij edini zastopniki Cerkve na barbarskih obalah. Za one, ki so ječali pod mohamedanskim jarmom, je bila v tej dolgi in solz polni dobi v pravem pomenu besede „Tolažnica žalostnih“.

Kar nam pa najbolj vzbuja začudenje, je dejstvo, da se je ohranilo češčenje Matere božje, čeravno bolj na zunanje in površno, celo pri ljudstvih, ki so izgubila v pogubonosnem dihu krivoverstva mnogo „verskih cvetov“. Vedno še živi sladka, čista Devica, v domišljiji kakor tudi v srcih krivovercev, da, celo paganskih zamorcev, ki se imajo zahvaliti za to spoznanje starim, temnim, narodnim izročilom. Eno glasno nam potrjujejo misijonarji, da so afrikanski zamorci prav posebno dovzetni za češčenje Marijino in zelo lahko sprejmejo božje materinstvo Marijino in raditega tudi njeno vsemogočno priprošnjo. To sledi pač deloma tudi iz ljubezni in spoštovanja, ki ga izkazujejo zamorci svoji lastni materi. Spoštovati blaženo Devico Marijo je črncem takorekoč prirojena potreba, in to naravno zaupanje se zdi kot v zastavo njene božje materinske ljubavi.

Okoriščajoč se s tem večnim, od božje previdnosti podeljenim nagnjenjem, delujejo misijonarji na vso moč na to, da bi razširili v spreobrnjenih deželah češčenje Marijino. Sledeča razlaga nam bo pokazala njihova prizadevanja v vseh delih črnega ozemlja; toda z radostjo bomo tudi videli, kako se njim črni kristjani pokorijo. Že sedaj smemo reči brez pretiranja, da po vsej Afriki, od severa do juga, od vzhoda do zahoda, daje hvalo nebeški kraljici vedno večje število zamorcev.

Marija, kraljica misijonov, je tako prav na poseben način „Kraljica misijonov afrikanških“.

1. Vikariati in misijoni, ki so posebno posvečeni Materi božji.

Preblaženi Devici je posvečena vsa Abesinija, istotako misijon na otoku Madagaskarju (1844), vsi misijoni države Kongo po listu Leona XIII. (1891), ves misijon Shiré in prefektura dežele Namaqua (1910). Velikanski vikariat Osrednje Afrike je posvetil Mariji (1868) msgr. Comboni, istotako vse misijone v Ugandi (1879). Apostolski vikariat v Unyanyembe je posvečen „Naši ljubi Gospe neprestane pomoči“, apostolski vikariat v Gabunu „svetemu in brezmadežnemu Srcu Marijinemu“. Vikariati Obrežja slonove kosti, Zlate obali, v Dahomeyu, Beninu, prefektura v Liberiji, v deželi Togo, zapadnega in vztočnega Nigra itd. imajo vse za zaščito „Brezmadežno Srce Marijino“.

2. Cerkve in kapele v čast Materi božji.

Statistika, ki smo jo mogli dobiti, nam poroča sledeče: V 23 vikariatih in 12 prefekturah afrikanskih je 293 cerkvic in kapel, ki so posvečene preblaženi Devici Mariji. Poudarjamo, da govorimo v tem poročilu le o misijonskih deželah. Vštete niso afrikanske škofije, kajti tedaj bi bile številke precej večje.

Občudovanja vredno je število cerkev in kapelic, ki so posvečene preblaženi Devici, v apostolskem vikariatu Osrednjega-Madagaskarja. 102 spomenika sta tu postavljena v čast Mariji. Potem pridejo apostolski vikariat Natal s 25 cerkvami in kapelicami, Južna-Viktorija-Nyanza s 23 hišicami božjimi in kapelami, in Eritreja s 16 cerkvami in kapelami. V apostolskem vikariatu Severna-Nyanza je posvečenih od 22 misijonskih postaj 20 Materi božji.

Od 293 zgoraj omenjenih cerkvic in kapelic je posvečenih 51 „Brezmadežnemu Spočetju“, 31 „Naši ljubi Gospe lurški“, 14 „Kraljici rožnega venca“, 14 ljubi „Materi dobrega sveta“ in 11 „Naši ljubi Gospe zmage“. Nekaj cerkev se imenuje „Naša ljuba Gospa karmelska“, „Naša ljuba Gospa neprestane pomoči“, „Srce Marije“, „Ime Marije“ itd. Naslovi mnogih francoskih in belgijskih svetišč so preneseni na eno ali več afrikanskih cerkev in kapelic. Imena pa, s kojimi se časti preblažena Devica Marija v drugih civiliziranih deželah, nahajamo le v Natalu pri pp. trapistih (misijonarjih v Mariannhill), kjer nas spominjajo celo nekatere postaje na Nemško ali Avstrijo. Tudi Poljska ima tam svojo

Marijo Čenstohovsko. Zopet nam je dokaz, kako velik delež imajo dežele francoskega jezika na vsem, kar se tiče misijonov; kajti njihov vpliv se da celo spoznati na marijanskih spomenikih v Afriki. Naj bi bilo to pretehtavanje izpodbuda h goreči tekmi vsem drugim katoliškim narodnostim! Vzbudi naj se jim hrepenenje, da bi tudi v Afriki imeli kmalu cerkve in kapele, ki bi nosile imena najslavnejših romarskih božjih potov njihove domovine.

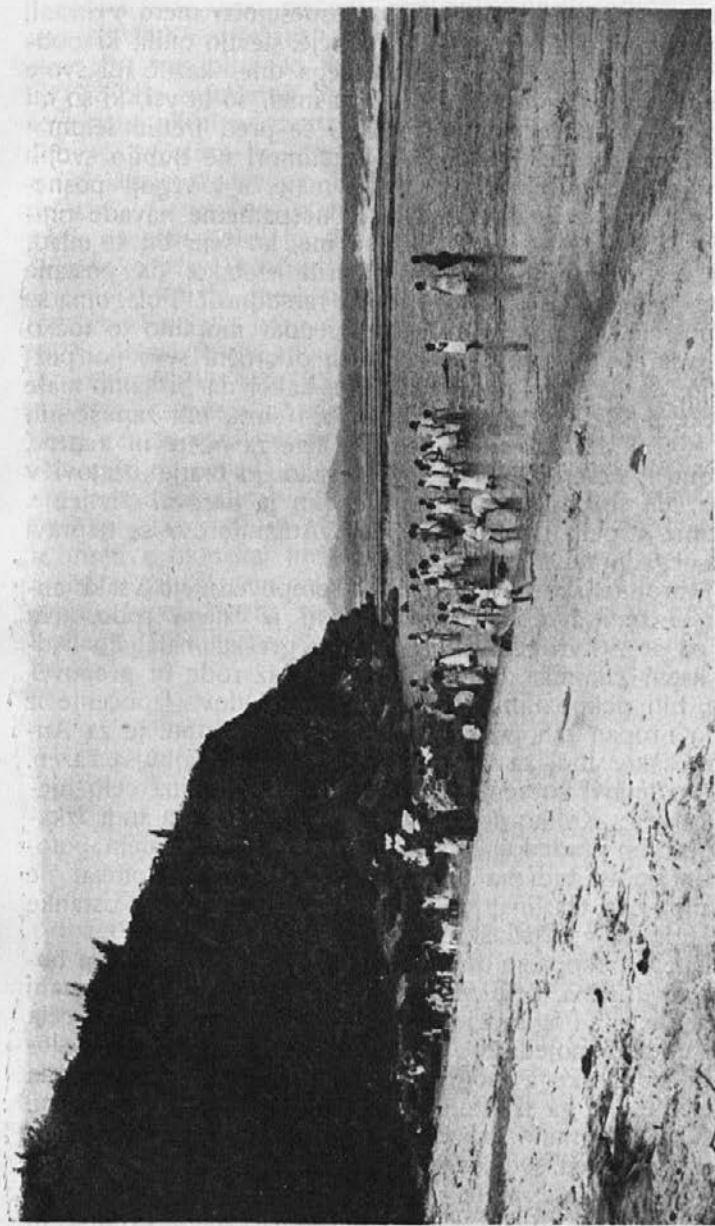
Jako zanimivi so tudi zaščitni prazniki katoliških Abesincev v Eritreji. Pri tej priložnosti zasledimo zopet bogati orientalski jezik. Navedimo nekaj naslovov njihovih cerkev: „Dohod Marije v Egipt“, „Sen Marije“, „Smrt Marijina“, „Beg v Egipt“, „Oporoka Mariji in zveza s preblazeno Devico Marijo“, „Devica s Sijona“ itd. (Dalje sledi.)

Poročilo o misijonu v Vohipéno (Južni Madagaskar).

(Dalje.)

Mnogoženstvo, ki je pri vseh ljudstvih Afrike, je v navadi tudi pri Antaimorih, kakor sploh pri vseh prebivalcih Madagaskarja; to je in bo tudi vedno največja ovira za vpe-ljavo krščanske vere. Mlada deklica (Antaimoro) je po glavi ostrižena, dokler ni godna za možitev, to je od 12. do 13. leta; mati jo ostriže na tilniku in pusti ji le mali obroč las. Ni njena dolžnost priskrbeti doto za ustanovitev domačije. Mož mora svojo ženo preskrbeti ne le z nekoliko niti blaga, ampak tudi s potrebnimi lonci za kuho riža in juhe. Priskrbeti mora tudi najmanj enega vola in nekaj piastrov denarja. Navada tudi zahteva, da prejme mlada deklica ženina iz rok svojih staršev; ni ji na prosto dano voliti onega, ki ji ugaja; ukloni se dotičnemu, ki je umel prilizovati se njenim staršem in jo dovolj drago plačal, in ako bi se tudi po nekaj mesecih ločila od njega in se pridružila drugemu, ki ji je dal lepših obljub in mičnejših darov, čeprav že bolj priletnemu. Ne dogodi se redko, da vzame 40—50 letni mož 15 letno deklco za tretjo ali četrto ženo. Oče ostane vedno zapovednik svojih otrok; mati ima le pravico jih rediti in vzgajati. A z 8.—10. letom se morajo povrniti v hišo očeta, ki ima edini oblast čez nje. Največji častni naslov za Antaimora je, če ima mnogobrojno družino; a žalibog, koliko teh otrok puste umreti radi pomanjkanja snažnosti in razumne vzgoje. Jeli verjetno, da prisilijo otroka, starega štiri mesece, da mora

Sestre sv. Vincencija Pavljanskega s svojimi gojenci ob morskem obrežju. (Madagaskar.)

pojesti ravno toliko riža ko njegov oče ali mati! Otroci, ki vzdrže to črevesno vnetje tako pospešujočo mero v hrani, postanejo zelo močni; vendar je večje število onih, ki podležejo. Neki starček mi pravi nekega dne, kažoč mi svoje 3 sinove: „Od 18 otrok, ki sem jih imel, so tu vsi, ki so mi ostali; pri nas umrje 8 otrok od 10 še pred tretjim letom.“ Vendar ne smemo misliti, da Antaimori ne ljubijo svojih otrok; gotovo ljubijo svoje drage male, a v vzgoji posnemajo, kakor v vseh stvareh, stare, nespametne navade pradedov. „Moj oče in moja mati so me, ko sem bil še mlad, mašili z rižem, moj sin mora storiti istotako, da postane močan.“ V tem obstoji vsa njihova razsodnost. Polagoma se nam posreči te pojme prestvariti, vendar moramo to točko kakor vse druge prepustiti času in oborožiti se s potrpežljivostjo, da dosežemo druge uspehe, kakor da bi samo male angelčke pošiljali v nebesa. Tu ni niti sirot, niti zapuščenih otrok. Otrok smatra svoje strice in tete za očete in matere, in vedno ga sprejmejo in k sebi-vzamejo bratje očetovi v slučaju, da smrt pobere enega, ki jim je daroval življenje. Samo pri otrocih Evropejca z ženo „Antaimorov“ se napravi izjema tega pravila.

Praroditeljske navade izrecno prepovedujejo vsaki antaimorski ženi zvezo z možem, ki ni iz istega rodu, tem manj pa še z Evropejcem. Temu pregrešku nalagajo največje kazni zakonika, namreč izobčenje iz rodu in prepovedujejo, biti pokopanim pod grobom pradedov. Izobčenje iz rodu in oropan biti pokopa v družinskem grobu, je za Antaimora kakor tudi za vsakega Madagaskarca najhujša kazen. Grob pradedov pomenja zanj domovino, družina celo njegovo cerkev. Koliko spoštovanje, koliko čast pa tudi izkazujejo svojim pradedom! Ako kdo umrje na daljnem potovanju in bodisi tudi na drugem koncu velikega otoka, ne bode mirovala družina, dokler ne pride po smrtne ostanke in jih prinese v družinski grob.

Dnevi pokopa so dnevi veselja, dà, celo orgij; čim bogatejša je družina, tem več volov zakoljejo, a nikoli manj ko dva ali tri. Poglavarjem darujejo 40—50 volov in cela vas se udeleži pojedine. Bilo bi preveč opisovati vse slovesnosti poganskega pogreba; hotel sem opozoriti le na spoštovanje, ki ga izkazujejo Antaimori svojim mrtvecem. Izraz si tudi moramo zapomniti, ki ga rabijo, da naznanjajo smrt enega izmed svojcev, ker pričuje o njih veri v neumljivost duše: „Lasa amin Andriamanitra“ „Odšel je z Bogom“. Vendar je to nekakšna nedoločena vera, brez utrjenih pojmov o kakšnih nebesih ali kakem peklu.

Kaj naj stori misijonar z ljudstvom, ki je tako oddaljeno od naše vere, našega mišljenja, naših običajev? Ko sem leta 1899. prišel tje, nisem našel nobenega kristjana. Bil sem prvi misijonar, ki jim je prišel pridigovat o Bogu. Veliko je bilo začudenje prebivalcev, ko so zvedeli, da se hočem med njimi nastaniti. To se je zgodilo skoro sledečega dne po osvojitvi in vpraševali so drug drugega, ako li nisem prišel iztirjevat davkov. Pomiril sem jih kmalu, ko sem jim pokazal, da ne nosim nobenega zlatega pasu, in jih zagotovil, da sem došel le, da bi jim delal dobro. In ko so videli, kako sem božal otroke in delil bolnikom zdravila, je zavladata kmalu med nami simpatija in pristrčnost. Takoj sem zbral otroke krog sebe, da bi jih poučeval: 80 dečkov in 20 deklic je po enem mesecu redno prihajalo k pouku. In medtem, ko sem jih učil b, a, ba, naučil sem jih tudi molitvic in začetnih pojmov katekizma. Oj, kako sladke spomine sem ohranil na te prve mesece apostolstva! Kako rad sem poslušal mlade glaske na ulici po dokončani šoli. „Rainag aux andamitra“ in „Izaha mirahaba anao Maria“. — Peli so „Oče naš“ in „Češčena Marija“. Starši so ponavljali te molitve in nekaj jih je prišlo k meni, da bi jim raztolmačil! Poslužil sem se vseh sredstev, da bi dobil stik s tem prebivalstvom, skrbel sem posebno za bolnike, kajti po zgledu božjega Učenika mora misijonar zdraviti telo, če hoče priti do duše.

Lakota v Južni Afriki.

Lačen sem bil in dali ste mi jesti. (Mat. XXV. 35.)

Daj nam danes naš vsakdanji kruh! Vsak dan prihaja ta prošnja iz našega srca. Molimo vsi tako: Bogati in ubogi, mladi in stari in prosimo Očeta nebeškega, da nam da kruha. In kako srečni smo, ko uslišuje Gospod naše prošnje in nam daje vsak dan kruha.

A nahaja se uboga dežela, kjer ni kruha, nesrečna zemlja, kjer ne dežuje po več let, kjer umirajo ljudje od gladu, kjer zavidajo otroci živali za ono malo slabe hrane, ki jo najdejo na polju! Ta uboga dežela je Afrika, kjer ni letnih časov, da bi ne bilo v tem ali onem kraju lakote!

Misijonarjevo življenje ni nikdar brez trnja; toda strašno je, ako obišče deželo draginja ali lakota!

Ako pretečejo dnevi in meseci brez kapljice dežja, ako pašniki in polja poginejo in zgorijo od žgočih solnčnih žarkov, ako pocepa živina radi pomanjkanja hrane, če cele vasi skoro popolnoma izumrjejo, ako mora biti kdo onemogla priča pri razpadu misijona: to je, dragi bralci, presunljiv prizor, tudi potem, ako se ne gre za zveličanje duš.

Toda gmotni razpad misijona je neizogibna posledica nravnega razpada ubogih zamorcev, in to je kruto za srce misijonarjevo.

Od juga Afrike prihajajo naši generalni voditeljci od vseh strani klici za pomoč, kar ji je dalo povod, da se obrne do neizčrpeljive milosrčnosti cenjenih bralcev.

Neki misijonar nam piše sledeče:

„Zvedeli ste pač iz časopisov, da trpi Južna Afrika sušo, kakršne še nikdar poprej. Že tri leta dežuje le prav malo in prepozno. Letos je bila suša strašanska. Poginilo je mnogo živine in na veliko krajih ni bilo najti več vode. Mnogo slabotnih ljudi je pomrlo in celo leto do sušca 1914 bode še strašnejše. Meseca velikega srpana sem plačal za vrečo koruze 13 fr. 25 cent., in danes stane vreča 37 fr. 50 cent.

Črnci so se razšli na vse strani, zato so misijonska opravila mnogokrat otežkočena. Pravijo, da je poglavar prosil vlado, da ga prestavi v Transval.“

Neki apostolski vikar tozadevno pravi:

„Apostolska potovanja so zelo otežkočena, ker je za to potrebna živina redka in izmučena.“

Od nekega zelo izkušenega misijona dohaja sledeča tožba:

„.... Komaj more kdo pojmiti, koliko trpimo, ako imamo pred očmi toliko nesrečnežev, ne da bi jim mogli pomagati. Zadnje štetje portugiške vlade potrjuje, da je zahtevala lakota samo v tem okraju 10.000 človeških žrtev. Strašno, v resnici strašno!“

Od neke druge strani se glasi poročilo:

„.... Vprašali me bode, kakšno je stanje danes? Mračnejše kot kdaj. Pred 15 meseci ni mogoča nobena žetev. Vsa naša živina, edina podpora misijona, gineva in poginja.

Moški so odšli iskat si kruha in dela po rudokopih in mestih. Pri nas ostanejo le še starčki, ženske in otroci, ki jih mori glad.

Kako žalosten položaj za misijonarja, ki je ubog kakor drugi!“

Sledeče vrste so od nekega drugega misijonarja :

".... Naše življenje je počasno hiranje; drugo leto suša; tudi beda je nepopisna. Več ko 100 naših živali je poginilo od lakote. To pomenja razpad našega misijona. Brez te grozne nesreče bi si jaz ne mogel predstavljati, kako veliko more biti hrepenenje po dežju! Naših pet šol se bode začelo, toda pri takšni druginji je treba biti popustljiv. Ne pretiravam, če pravim, da je naše življenje počasno umiranje; vendar Bog, ki ve vse, poslal nam bode pomoči..."

Gotovo bode poslal Bog pomoči ubogim ovčicam črnega sveta in njihovim pastirjem! Njegovo usmiljenje bo vzbujalo požrtvovalne duše, ki se bodo štele srečnim, da morejo služiti kot orodje njegove brezkončne ljubezni.

Dragi bralci, vi vsi, ki se vam je bilo bojevati proti sili, da rešite sebe ali svoje družine, niste li občutili pomagalne roke božje previdnosti? Obrnil bi se rad najprej na vas, kajti pri vas se najde največje sočutje za trpljenje bližnjega; ne odrecite svojih darov, donesli bodo božji blagoslov vam in Afriki. Bog ne bode dopustil, da vas spravi vaša miloščina v stisko.

Nismo li našli tamkaj že čudeže usmiljenja, kjer so pri popolnem pomanjkanju tekli še vedno mili darovi.

Tudi vi, dragi prijatelji, me bodele umeli, ki poznate potrebe duš, ki hrepene po Bogu. Bodemo li trpeli, da se ne pogasi ta žeja po Bogu, ker se ne morejo ohraniti fizične moči ubogih poganov s hrano?

Slednjič se obračam z zaupanjem do vas, dragi čitatelji, ki ne pogrešate zemeljskega premoženja. Ko bi se vedelo, koliko grenkobe vsebuje mnogokrat kelih, ki ga morate piti, imeli bi gotovo manj nevoščljivcev. Sredi teh oblakov naj vam tedaj razsvetljuje pot solnčni žarek: to je usmiljenost do najubožnejših med ubogimi. Kolikor sladkosti se nahaja v miloščini, bo prepodila vso bridkost, kajti vaši darovi bodo sušili solze v daljni Afriki, bridke solze, kojih izvor se ne bode nikdar, tudi ne na veke, posušil, ako bi s telesi bile uničene tudi duše....

Misijonski dopisi.

Apostolski vikariat Kilimandžaro.

Škof Munsch piše iz Kilome naši generalni voditeljci:

Dovoljujem si, poslati Vam statistiko svojega vikariata v preteklem letu.

Bilo je prvo leto, ko je deloval novo ustanovljeni vikariat Kilimandžaro samostojno. Z zahvalo Bogu lahko gledam nazaj na to leto. Z njegovo milostjo smo dosegli lepih uspehov. Število katoličanov je naraslo na 5176. V preteklem letu je bilo podeljenih 775 krstov, 2410 velikonočnih obhajil in ustanovljenih 66 novih krščanskih rodbin. V 124 šolah se je poučevalo 14.976 otrok (8389 dečkov in 6587 deklic).

Ustanovila se je nova postaja z enim patrom in enim bratom. To je Useri na vzhodu Kilimandžara. Tu je izbruhnila meseca suša pljučna kuga. Pater, ki je bil poslan tje, je nastavljen sedaj definitivno. Tako je postojanka, ki je bila oskrbovana iz Romba kot postranska postaja, povzdignjena v samostojno glavno postajo. Te naredbe obetajo postati jako blagodejne za to obljudeno ozemlje. Odprtih je že devet šol, ki jih obiskuje 2039 učencev (1078 dečkov in 961 dečic). Vsekakor se mora temeljito pomagati mlademu misijonu za izboljšanje njegovih denarnih razmer. Ne bode mu lahko najti na mestu samem precejšnjih dohodkov. Že naprava vrta je radi velikega pomanjkanja vode skrajno težavna. Zatorej se morajo dobiti sredstva za vzdrževanje postaje odkod drugje.

Kilomeni v gorovju Pare se jako veselo razvija. O Božiču so bili krščeni prvi katehumeni. Obisk 13 obstoječih šol zagotavlja misijonu nadaljnjih uspehov za bodočnost.

Gare v Usambari ima 20 šol. Da jih obiskuje, mora pater 4—5 tednov neprestano potovati. V tem okolišču je ustanovila postaja v Melo kapelico, kjer se more zdaj pa zdaj opravljati služba božja.

Skrajno velike so težkoče v Mlingano in Tangi, ki se zoperstavljajo misijonskemu delovanju. Na tem obrežnem kraju se združujejo vse Bogu in veri nasprotni moči. Večina tje došlih zamorcev, ki so nastavljeni po nasadih in trgovinah, je za misijon izgubljena. Misijonarji se morajo skrajno truditi, da rešijo nekaj teh nesrečnih duš.

V ozadju Ufiomi in Kondoa-Iravgi je prineslo preteklo leto lepe uspehe. Ti mladi misijoni štejejo že 50 ozir. 120 kristjanov. Zbližanje misijona se izvršuje polagoma, 23 šol združuje 3306

šolarjev (1851 dečkov in 1455 deklic). V okraju postaje Ufiomi moramo zasesti ozemlje Umbugwe. Vlada je dovolila najem kosa zemlje. Tedaj se mora postaviti hiša. Za vodstvo ondotnih šol mora zdajpazdaj hoditi tjekaj pater iz Ufiomi.

Za začetno leto si vdano dovoljujem dostaviti nujno prošnjo. Potrebe postajajo vedno večje. Pomnožiti se morajo šole, organizacija šol se mora izpeljati. Posebno nujna potreba je ustanovitev semenišča za vzgojo veroučiteljev. Ako hočejo ohraniti naše šole svoj vpliv, ako hočejo biti kos nalogam dvigajoče se naselbine in ako se hočejo odločno zoperstaviti prodirajočemu mohamedanstvu, tedaj si morajo pridobiti naši veroučitelji izobrazbo, kakršno jim da lahko le centralno semenišče.

Kozji pastir ljubega Boga.

(Piše p. Porte, O. M. I.)

Nekega dne sem bil poklican k 95 letnemu starčku: „Pater, dal sem Vas poklicati, da me ubijete. Ljubi Bog je menda pozabil name tu na zemlji in povedali so mi, da me znate Vi umoriti. Jaz moram odtod, jaz sem dosti dolgo živel.“

„Seveda, razumem, kaj hočeš, toda najpoprej moraš pripraviti svojo dušo, sprejeti sv. krst, potem bode šlo vse po tvoji volji.“

„Poučite me, krstite me, potem pojdem.“

Poučeval sem ga in čez malo dni je prejel sv. krst. Drugega dne me je dal poklicati: „Pater,“ je dejal, „v zadnji noči sem prišel do nebeških vrat, a me niso pustili noter, ker sem pozabil ime Matere božje. ‚Vrni se na zemljo,‘ so mi dejali, ‚in nauči se prej tega imena, potem lahko zopet prideš.‘“

Dal sem dobremu starčku ponavljati sveto ime Marija dvakrat, desetkrat, stokrat.

Sledečega dne me je dal zopet poklicati. „Pater,“ je dejal, „zopet sem prišel do nebeških vrat in ko sem imenoval Marijo, so mi odprli in ljubi Bog mi je rekel: ‚Vrni se, reci zemlji ‚Srečno‘, se pripravi in pridi potlej tu sem; postavil te bom v nebesih za kozjega pastirja.‘“

Nekaj dni nato je umrl, vedno ponavljajoč ime Marija, Marija. In sedaj je gotovo v nebesih in „pase koze ljubega Boga“.

To je edini moj „umor“, ki sem ga zakrivil.

Misijon pp. redemptoristov.

Preč. p. Heintz, apostolski prefekt v Matadi (belgijski Kongo), nam pošilja sledeče podatke, ki pričajo, kako velike so potrebe te mlade prefekture.

„Misijon redemptoristov, ustanovljen l. 1899., je bil povišan 29. vel. travna 1911 v prefekturo in šteje zdaj že 6 naselbin, zraven pride še Kinkanda, bolnišnica za belce in šola pod vodstvom šestih sester in enega patra. V celem je 22 patrov in 18 bratov. Misijon se nahaja v cvetočem stanju, vendar je izbruhnil hud boj, na eni strani proti protestantizmu, na drugi proti paganstvu. Protestanti, ki so prišli 20 let pred nami na Kongo, so smatrali spodnje ozemlje Konga za svoje neovrgljivo državno posestvo. Angleški in amerikanski baptisti (krstniki) in švedski reformiranci imajo v notranjščini prefekture 9 postojank in osem v okrožju, odkoder prirerajo pohode v nam izročeno ozemlje.

Tako se zgodi, da se nam je večkrat boriti bolj proti protestantizmu kakor paganstvu. Mnogo protestantskih vasi je pristopilo k nam. Ker pa se po odpadu razdraženi verski služabniki vedno zopet povrnejo v vasi, je potreba za ohranitev prave vere vednega bedenja. Če hočemo prodreti v še paganske kraje, si protestanti pridno prizadevajo prekrižati naše delovanje. Posebno organizacija šol zahteva našo popolno pozornost; kajti na tem polju nas prekašajo protestanti. Imajo dobro organizirane šole, eno višjo centralno šolo za katehiste z osobjem, ki je določeno edinole za njih izobrazbo. Čeprav je protestantizem dosti izgubil, vendar, samoobsebi umevno, še ni izrvano paganstvo. Bojujemo se vedno proti mnogoženstvu, vražam in paganskim pregreham in vzgojili smo z božjo milostjo mnogo dobrih kristjanov. Skoro polovico krstov smo podelili odraslim. Poglavarji in imenitniki so odpustili po tri, štiri, da celo po sedem žen, da bi lahko postali kristjani.

Preteklost nam daje upanje na dobro prihodnost, ako bode nam le mogoče nadaljevati boj. V ta namen potrebujemo mnogo katehistov, da bi jih lahko nastavili tudi v najmanjše vasi, in potem dobrih šol za izobrazbo teh pomožnih moči. Zato rabimo vedno več darov v denarju, če nočemo, da bi lepo započeto podjetje bilo izročeno propasti.

Papeževa avdijenca.

Rim, 11. rožnika. Danes ob 11. uri dopoldne je sprejel podpisano Nj. svetost v zasebni avdijenci, milost, ki se mora tembolj ceniti, ker se zasebne avdijence svetega očeta oficielnim potom še ne dovoljujejo, odkar je bil zbolel. Sveti oče me je sprejel, kakor vedno, v svoji zasebni knjižnici in z njemu lastno očetovsko ljubeznijo. Dobro izgleda in izraz obličja je jasen. Smela sem Nj. svetosti predložiti poslovno poročilo preteklega leta, ki ga je pregledal sveti oče z zanimanjem in sam čital z vidnim zadovoljstvom vsoto, ki smo jo porabili leta 1912. za misijone. (L 348.000.—), pri čemer je opomnil, kako potrebna je materialna podpora misijonov. „Le Missioni,“ je rekel Nj. svetost, „vanno a vapore e se si fossero più Missionari e più danaro, potrebbero fare ancora di più.“¹

Nadalje mi je podelil Nj. svetost zopet razne milosti, med drugimi to, da sme na sklepnem zborovanju našega bližajočega se kongresa v Bingenu podeliti predsednik papežev blagoslov s popolnim odpuščkom. Ob koncu avdijence mi je podelil sveti oče svoj blagoslov za vse, ki so se meni za to priložnost priporočili, in za vse, za katere sem ga izprosila. In med temi so vedno v prvi vrsti člani, pospeševalci in dobrotniki naše družbe kakor tudi naročniki „Odmeva“.

Ledóchowska.

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Rim, 14. in 15. mal. travna. Več skupin slovenskih romarjev obišče našo Klaverjevo kapelo in naš muzej.

15. mal. travna. Obisk preč. p. De Cleene, provincijala očetov v Schetveldu, ki hoče pred svojim odpotovanjem v Afriko (belg. Kongo) pozdraviti našo gospo generalno voditeljico in si ogleda tudi naš muzej.

23. mal. travna. Obisk preč. p. Cambierja, iz iste kongregacije, apostolski prefekt v gornjem Kassaju.

26. mal. travna. Ljubki praznik našaga patrona je bil letos posebno blagonosen in važen, kajti v jutro je imel eden naših mladih notranjih članov neizrekljivo srečo, da se je imel popolnoma posvetiti Bogu in službi afrikanskih misijonov. Popoldne ob 5. uri se je vršila običajna cerkvena svečanost s pridigo preč. servitskega patra Tinti v Rimcem tako dragi cerkvi S. Andrea delle Fratte. Nato je podelil Nj. Eminenca naš preč. protektor, kardinal Cassetta zakramentalni blagoslov.

¹ Misijoni napredujejo s parno naglico in če bi bilo več misijonov in več denarja, bi se dalo še mnogo več storiti.

29. mal. travna. Od jutra do večera smo imeli izpostavljeno Najsvetejše v naši kapeli, da se lahko našemu Gospodu in Odrešeniku tem iskreneje zahvalimo za njegove brezštevne do-brote, kajti danes obhajamo obenem z 19. letom ustanovitve naše družbe 50 letnico rojstva naše visokospoštovane generalne vodi-teljice, in 25 let je to leto, odkar se je popolnoma posvetila sve-temu delu za rešitev duš v Afriki. Pač je zato danes dan zahvale in veselja. In mi vsi se čutimo v najtesnejši molitveni zvezi z misijonarji in vsemi misijonskimi prijatelji, da izprosimo od lju-bega Boga, naj bi dolgo ohranil življenje tiste, ki se ji ima za-hvaliti toliko duš za svoje večno zveličanje! Mi pa tudi mo-limo, da bi poslal mnogo marljivih sotrudnikov in sotrudnic, da bi se skoro izpolnila najgorečnejša želja naše generalne vodite-ljice: da bi mogla odpomoči vsem potrebam misijonarjev in da bi se kraljestvo božje vedno dalje razširjalo v črnem delu sveta,

2. vel. travna. Prečastiti gospod Vincenc Kluczynski, nadškof v Mohilevu, obiše našo gospo generalno voditeljico.

10. vel. travna. Obisk brata Longa, iz družbe Jezusove, ki je namenjen v spremstvu dveh bodočih laičkih bratov steilskih očetov se vrniti v misijon Zambesi.

Memento za umrle.

Sestra Vincencija, S. J. Cl., je umrla po 11 letnem delovanju na Kongu.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca vel. srpana.

Dne 24. velikega srpana, na praznik sv. apostola Jerneja.

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Skupna vsota vseh za Odmev došlih darov v mesecu vel. travnu 858 K 8 v.

Darovi

od dne 1. do 31. velikega travna 1913.

Za afriške misijone: Velkaverh H. 50 v, Podlinšek M. 2 K, Bastjančič J. 4 K, Kanz P. nabrala 14 K 20 v, N. N. 2 K, N. N. 1 K, Horvath A. nabrala 4 K, Brožič A. 50 v, po nabiralniku 1 K 42 v, nabrano po Colnarič J. 4 K 30 v, Rejc C. 1 K, Svete H. 50 v, Sedej N. 1 K, Vompln M. 50 v, otroci iz Pristave darovali za zamorske otročice 14 K, Kompara M. 4 K, Demšar J. 7 K 50 v, Petrič K. nabrala 5 K, Hrst J. 5 K, Smrtnik 5 K, N. N. 10 K, Jenčič J. 1 K 64 v, N. N. 2 K, Hofmann M. 1 K, Onič F. 3 K, Kristan A. 5 K, po cerkvi presv. Srca Jezusovega: N. N. 1 K, Zupančič A. 5 K, N. N. 50 K, Ambrožič F. 60 v, učiteljske kandidatnje pri Uršulinkah 2 K, N. N. 3 K 34 v. (Za mašno obleko): Tkalec A. 60 v, Drasković B. 40 v. (Za lursko cerkev): Sedej N. 1 K. (Za stolpni zvon): Seljak A. 1 K, Male M. nabrala 7 K. (Za kip presv. Srca Jezusovega): N. N. 70 K.

Za sv. maše: Juhn M. 2 K, I. Strous 2 K, Male M. nabrala 27 K, N. N. 40 K, N. N. 4 K, N. N. 2 K, Slapar F. 10 K, N. N. 20 K.

Za stradajoče: Cotman 50 v, Jordan M. 20 v, Svete H. 50 v, Sedej N. 1 K, Vompln M. 50 v, Sedej A. 2 K.

Za goborce: Sedej N. 2 K, Pucelj R. 5 K.

Za odkup sužnjev in botrinski darovi: N. N. prispevek botrinskemu daru za deklice na ime Neti 20 K.

Za katehiste: Kostanjevec M. 5 K.

Za kruh sv. Antona: N. N. 20 v, Wochinz I. 5 K, Kovač A. 5 K, Drasković B. 1 K, Rous A. 1 K, Cizmazia A. 1 K, Horvath A. 1 K, Gerič J. 1 K, po nabiralniku 1 K 44 v, M. H. 2 K, Šak M. 20 v, Skwarce 40 v, Dolinšek P. 10 K, Zibret M. 1 K 10 v, Marovt M. 1 K, po Pikec M. nabrano 2 K, Bulinger M. 4 K, Strous F. 1 K, Siter M. 1 K, Briel M. 2 K 10 v, Čebin J. 1 K, Fukner K. 1 K 30 v, Pust A. 1 K, Strous M. 1 K, Kmet M. 1 K, Mečivnik A. 5 K, Požun H. 2 K 40 v, N. N. 2 K, Slapnik A. 1 K, Mečivnik A. 1 K, Jerman N. 1 K, Požun H. 1 K 40 v, Mečivnik A. 5 K, Kalthekar F. 1 K, Rupert I. 40 v, Ponikvar F. 20 v, Vrenik F. 20 v, Jopel M. 20 v, Sedej N. 3 K, Žagar N. 10 v, Proj M. 2 K, Pernel H. 1 K, Možina F. 1 K, Hladnik H. 1 K, Sedej A. 2 K, M. M. 10 K, Male U. 1 K, Male B. 5 K, Jenčič J. 1 K, N. N. 10 K, Primožič J. 1 K 80 v, Primožič M. 60 v, Pucelj R. 5 K, Lovšin A. 1 K.

Za klaverjev vinar: Petriček 40 v, Gabere G. 60 v, Sedej N. 1 K.

Za zvezo otrok za Afriko: Bradaška R. 20 v, preč. g. Premrl St. 1 K, nabrano po: Anderlič J. 4 K 40 v, Jerala M. 2 K 50 v, Čuk E. 1 K 80 v.

Za mašno zvezo: Poslano v Ljubljano od posameznih udov: 13 K; nabrano po: Sernak 179 K 50 v, Vizjak M. 5 K, Juhn 2 K, Horvath A. 6 K, Skwarce M. 8 K, Lovšin 2 K, Zupan H. 7 K, Ferarič R. 3 K, N. N. 7 K, Čuk E. 2 K.

Za misijonsko zvezo: Primožič A. 1 K, nabrano po: Horvath A. 20 K, Filipič M. 1 K 94 v, Zontar L. 30 K, Blažič J. 8 K, Sedej A. 8 K.

Za družbo sv. Petra Klaverja: Preč. g. Mih. Klančnik 5 K, po vodstvu cerkve presv. Srca Jezusovega od neimenovane osebe: 2 K.

Podporniški prispevki: Cotman K. 3 K, Starec M. 4 K, Čop M. 2 K, Zdešar J. 2 K, Sedej N. 1 K, Jaklič J. 2 K, Ambrožič F. 2 K, Juhn M. 10 K, Dobrez M. 6 K.

Skupna vsota 858 K 8 vinarjev.

Poslano v predmetih: Kurnik M. 4 križe; od več oseb: rabljene znamke.

Sv. Peter Klaver, apostol zamorcev.

(Praznik 9. kimavca.)

Sv. Peter Klaver, apostol zamorcev.

Kakor znano, je naš sveti oče dne 10. rožnika 1904 v krasnem breve določil sv. Petra Klaverja za patrona Družbe sv. Petra Klaverja; on je zato tudi patron vseh tistih, ki na kakršenkoli način pospešujejo podpiranje afrikanških misijonov in tako sodelujejo na rešitvi duš naših najrevnejših črnih bratov in sester v Afriki. Sv. Peter Klaver bo vsem, ki se zatečejo k njemu, pomagal s svojo priprošnjo.

Častimo velikega apostola zamorcev ob njemu posvečenih dneh z molitvijo, toda ne omejimo se samo na to, temveč posnemajmo zgled svetnika s tem, da rešimo duše, ki se nahajajo še v okovih paganstva.

Pomislimo, kako lahko se udeležimo te naloge, ne da bi krajšali za naše dolžnosti in opravila potrebni čas; nihče, ki ima srce polne resnične ljubezni do Boga, ne bo odrekel. Pridobimo Družbi sv. Petra Klaverja novih pospeševalcev (letni donesek 2 K) ali še bolj člane za „Misijonsko zvezo Družbe sv. Petra Klaverja“ (letni donesek samo 50 h) ali, kar je še bolje, pridobimo „Odmevu iz Afrike“ (naročnina letno K 1'50) novih naročnikov. K enemu ali drugemu teh v resnici apostolskih del v službi družbe in s tem afrikanških misijonov se bo gotovo marsikateremu naših cenjenih čitateljev nudila prilika.

Pri količjakaj dobri volji to ni tako težko. Če bi vsak naš čitatelj vpošteval to našo prošnjo, koliko solza bi se na zemlji otrlo, kolikor več milosti bi prišlo iz nebes. Ne pustimo to leto praznik sv. Petra Klaverja preteči, ne da bi ga ovekovečili z dobrim delom. S tem delamo veselje tudi našemu svetemu angelu varihu, ki bo vsako naše dobro delo vpisal z zlatimi črkami v knjigo življenja.

Udeležujmo se tudi prav marljivo cerkvenih svečanosti, ki jih obhaja Družba sv. Petra Klaverja v čast svojemu velikemu patronu. Natančnejše o posameznih svečanostih bodo naznanjali lepaki na cerkvenih vratih.

Kdor bi iz kroga marljivih naročnikov ali pospeševalcev rad tako priredil v svoji domovini, naj se čimprej obrne na Družbo sv. Petra Klaverja v Solnogradu.